

Statistik 2006:2

Löner för offentligt anställda på Åland

Löner för landskapsanställda 2004
Löner för kommunalt anställda 2004
Löner för statligt anställda 2004

Lönestatistik

Serien Lönestatistik omfattar statistik över löner inom den privata och den offentliga sektorn på Åland.

I denna publikation, som omfattar anställda inom den offentliga sektorn (landskaps-, kommunalt och statligt anställda), finns uppgifter om medellöner, antalet anställda, genomsnittlig arbetstid och medelålder. Dessutom görs vissa jämförelser med tidigare år. Uppgifterna presenteras enligt arbetsgivarsektor, yrkesgrupp och kön.

20.2.2006

För upplysningar:

Jouko Kinnunen

Tel. 018-25494

Pris 13,00 €

ISSN 1455-3147

Förord

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) har sedan 1991 producerat lönestatistik för Åland. Lönestatistiken är ett viktigt område inom den åländska ekonomiska statistiken. I föreliggande rapport redovisas lönerna för landskapsanställda, kommunalt anställda samt statsanställda år 2004. Lönestatistik för den privata sektorn publiceras vartannat år i separata rapporter.

Lönestatistiken för landskapsanställda insamlas och bearbetas av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Uppgifterna för den kommunala sektorn på Åland sammanställs av Statistikcentralen på beställning av Ålands kommunförbund/Kommunala avtalsdelegationen och baseras på Statistikcentralens kommunala personregister. Sammanställningen av de statsanställdas löner har ÅSUB beställt av Statistikcentralen som står för insamling och bearbetning. Rapportens huvudsakliga fokus ligger på lönenivån samt dess utveckling. Dessutom redovisas de relativa löneskillnaderna mellan kvinnor och män.

Framtagandet av den offentliga lönestatistiken är under utveckling och målsättningen är att utveckla den både kvalitetsmässigt och innehållsmässigt. ÅSUB tar därför gärna emot synpunkter och förslag gällande rapporten. Denna rapport är sammanställd och skriven av statistiker *Jonas Karlsson*. Ekonom/statistiker *Jouko Kinnunen* har haft det övergripande ansvaret för projektet.

Mariehamn i februari 2006

Bjarne Lindström
Direktör

Innehåll

1. Sammanfattning	3
2. Beskrivning av statistiken	4
3. Löner för landskapsanställda på Åland 2004	7
4. Löner för kommunalt anställda på Åland 2004.....	13
5. Löner för statligt anställda på Åland 2004	17
6. De offentligt anställda på Åland.....	21

Tabeller

Tabell 1. Landskapsanställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2004	9
Tabell 2. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för landskapsanställda, oktober 2004, heltidsanställda	11
Tabell 3. Landskapsanställdas genomsnittliga månadslön enligt utbildningsnivå.....	12
Tabell 4. Kommunalt anställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2004	15
Tabell 5. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för kommunalt anställda, oktober 2004, heltidsanställda	16
Tabell 6. Statligt anställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2004	19
Tabell 7. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för statligt anställda, november 2004, heltidsanställda	20

Bilagor

1. Beskrivning av yrkesgrupperna (ISCO-2001)

1. Sammanfattning

Kommunalt anställdas medellöner lägre än landskaps- och statligt anställdas

Inom den offentliga sektorn på Åland var det år 2004 de landskapsanställda som hade den högsta genomsnittliga månadsförtjänsten. Den genomsnittliga ordinarie förtjänsten för de heltidsarbetande var för landskapsanställda 2 653 euro, för statligt anställda 2 526 euro och för kommunalt anställda 2 245 euro per månad. Den genomsnittliga totala månadsförtjänsten, d.v.s. den ordinarie förtjänsten med tillägg för övertidsersättning, arvoden och semesterpenning, var 2 911 euro per månad för landskapsanställda, 2 660 för statligt anställda och 2 291 för kommunalt anställda.

Störst skillnad mellan ordinarie och total lön för de landskapsanställda

Överlag betalades det ut mer övertidsersättning och andra lönetillägg till landskapsanställda än till kommunalt och statligt anställda på Åland. Inom landskapet utgjorde skillnaden mellan den genomsnittliga ordinarie lönen och den totala lönen 10 procent av den ordinarie lönen. Motsvarande siffra för de statligt anställda var ca 5 procent, medan den för de kommunala genomsnittslönerna var 2 procent.

De landskapsanställdas löner ökade mer än de kommunalt och statligt anställdas

Mellan åren 2003 och 2004 ökade de landskapsanställdas genomsnittliga totala månadsförtjänst med 5,6 procent, vilket utgjorde en större löneökning än både de statligt anställdas och de kommunalt anställdas. Den genomsnittliga totala månadsförtjänsten för de statligt anställda ökade med ca 2,8 procent under samma period, medan de kommunalt anställdas medellön ökade lite mindre, nämligen med ca 2,6 procent. Också om man jämför genomsnittslönerna över en längre tidsperiod har de landskapsanställdas löner ökat mest. Mellan år 1995 och 2004 ökade landskapets genomsnittliga totalförtjänst med 52 procent, medan den kommunala genomsnittslönen ökade med 40 procent. Genomsnittsförtjänsten för de statligt anställda på Åland ökade mellan år 1994 och 2004 med ca 38 procent.

Stor skillnad mellan kvinnors och mäns genomsnittslön

Inom den offentliga sektorn var det år 2004 stor skillnad mellan kvinnors och mäns genomsnittslön. Störst var skillnaden för de statligt anställda, där kvinnornas genomsnittliga ordinarie månadsförtjänst uppgick till ca 84 procent av männens. För den totala förtjänsten var skillnaden ännu större då kvinnorna hade en genomsnittlig totallönsom endast var ca 80 procent av männens. För de landskapsanställda var jämlikheten större när det gällde den genomsnittliga ordinarie förtjänsten där kvinnornas medellön var 86 procent av männens, men motsvarande siffra för den genomsnittliga totallönen var på lite lägre nivå än för de statligt anställda med 79 procent. Bland de kommunalt anställda uppgick kvinnornas genomsnittliga ordinarie lön till ca 86 procent av männens och den genomsnittliga totala lönen till ca 85 procent av männens.

2. Beskrivning av statistiken

Rapporten omfattar heltidsanställda inom den offentliga sektorn på Åland, det vill säga kommunerna, kommunalförbunden, landskapsregeringen samt staten. I statistiken ingår löner för år 2004 för landskapsanställda, kommunalt anställda och statligt anställda på Åland. Statistiken för 2004 baserar sig på 2 994 anställda som arbetar heltid.

Bearbetningen av grundmaterialet innehåller vissa förändringar jämfört med tidigare år, vilket gör att jämförelser av lönestatistik med tidigare år kan bli något missvisande. Bland annat har gränsen för att den anställde skall anses som heltidsanställd ändrats från 30 timmar per vecka till 33,5 timmar per vecka (till följd av en EU-standardisering). Detta har lett till att många som tidigare räknats som heltidsanställda numera återfinns bland deltidsanställda. Löner för de personer som deltidsarbetar och har kortare arbetstid än 33,5 timmar per vecka behandlas inte närmare i denna rapport.

Två lönebegrepp särredovisas, *förtjänst för ordinarie arbetstid* och *totalförtjänst*. Förtjänst för ordinarie arbetstid omfattar grundlönen, utbetalda ersättningar för oregelbundet arbete, till exempel lördags-, söndags-, kvälls- och nattersättning, samt olika tillägg så som dyrortstillägg, ålderstillägg, kompetenstillägg, personliga tillägg med mera. I totalförtjänsten ingår förutom förtjänsten för ordinarie arbetstid även ersättning för ackordarbete, övertidsersättning, merarbete samt semesterpenning.

Lönerna som redovisas i publikationen gäller den löneutbetalning som gjordes under oktober det år statistiken gäller (november för de statligt anställda). För anställda med oregelbunden arbetstid har löneuppgifter samlats in under det fjärde kvartalet (oktober-december), varefter lönen omräknats för att motsvara en månadslön. Löneuppgifterna redovisas enbart i form av genomsnittlig månadslön. Genomsnittlig timlön har inte varit möjlig att räkna ut, då underlagsmaterialet i nuvarande form inte är tillräckligt detaljerat. För kommunalt och statligt anställda erhålls heller inte individuppgifter, varför det inte är möjligt att redovisa timlön.

Av sekretesskäl redovisas inte genomsnittliga löner för yrkesgrupper med färre än sex heltidsanställda, men deras värden ingår i de aggregerade siffrorna.

Tabellen för landskapsanställda beskriver genomsnittliga månadslöner för heltidsanställda inom landskapsförvaltningen: centralförvaltningen, Ålands statistik- och utredningsbyrå, landskapsfärjorna, Ålands hälso- och sjukvård, polisen samt personalen i de av landskapet administrerade skolorna. Tabellerna för kommunalt anställda beskriver genomsnittliga månadslöner för heltidsanställda vid de åländska kommunerna och kommunalförbunden. Tabellen för statsanställda beskriver genomsnittliga månadslöner för heltidsanställda personer inom den statliga sektorn på Åland (inkluderar inte aktiebolag med statlig majoritet, tex. Alko Oy).

Uppgifter om de landskapsanställdas löner samlas in och bearbetas av ÅSUB medan de kommunala och statliga löneuppgifterna erhålls från Statistikcentralen. Statistikcentralen har fr.o.m. 2003 förnyat yrkesindelningen i lönestatistiken vilket innebär att tabellerna över medellöner har en annan yrkesindelning än tidigare publikationer. För att förenhetliga statistiken har tabellerna över de landskapsanställda fr.o.m. 2004 uppgjorts enligt denna nya yrkesindelning. I och med den nya yrkesklassificeringen blir lönestatistiken för den offentliga sektor mer jämförbar med lönestatistiken för den privata sektorn.

Den använda yrkesklassificeringen är Statistikcentralens klassificeringsstandard som baserar sig på den europeiska versionen av den Internationella arbetsorganisationens ILO:s yrkesklassificering (ISCO-88 (COM), reviderad av statistikcentralen 2001 (ISCO-2001)). Denna klassificering kombinerar yrkeskunskapsnivån med branschspecifiering. Den använda klassificeringsnivån är inte den mest detaljerade, utan klassificeringen är så noga detaljerad som materialet tillåter utan att riskera anonymiteten. ISCO-klassificeringen beskrivs närmare i *bilaga 1*.

Den nya yrkesklassificeringen innehåller tio huvudgrupper som delvis har bildats utgående från yrkeskunskapsnivå. De två grupperna chefer och högre tjänstemän samt militärer, är dock inte baserade på yrkeskunskapsnivå utan på yrkesställning. De följande två grupperna, specialister och experter, indelar likartade yrken efter olika yrkeskunskapsnivåer, medan de sex övriga grupperna indelar yrken som är direkt förknippade med produktion av varor eller tjänster och är på en och samma yrkeskunskapsnivå, men skiljer sig gällande arbetets karaktär.

Dessa sex grupper är kontorspersonal och personal i kundservicearbete, service-, försäljnings- och omsorgspersonal, jordbrukare, skogsbrukare m.fl., byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare, process- och transportarbetare samt övriga arbetstagare. Huvudgrupperna indelas i undergrupper enligt yrkenas specialiseringsområden.

Symboler

I tabeller med avrundade tal kan små avvikelser förekomma mellan summan av de avrundade talen och den redovisade slutsumman.

- = Exakt 0 enheter (st.)
- .. = Observationer för få för att uppge (färre än sex observationer)

Definitioner

Yrkesklassificering	Beskrivning av den anställdas befattning. Längst bak i rapporten finns en sammanställning över yrken som hör till de olika yrkesgrupperna (<i>bilaga 1</i>).
Veckoarbetstid	Genomsnittlig ordinarie veckoarbetstid.
Förtjänst för ordinarie arbetstid	Grundlön, ersättningar för ordinarie arbetstid och vissa tillägg (t.ex. tillägg för obekväm arbetstid, dyrortstillägg, ålderstillägg, kompetenstillägg, personliga tillägg). Redovisas sammanlagt för båda könen, samt uppdelat för män och kvinnor separat. Gäller endast heltidsanställda, d.v.s. personer som arbetar 33,5 timmar per vecka eller mer.
Totalförtjänst	Förtjänst för ordinarie arbetstid plus övertidsersättningar, arvoden och semesterpenning. Redovisas på samma sätt som förtjänst för ordinarie arbetstid.

3. Löner för landskapsanställda på Åland 2004

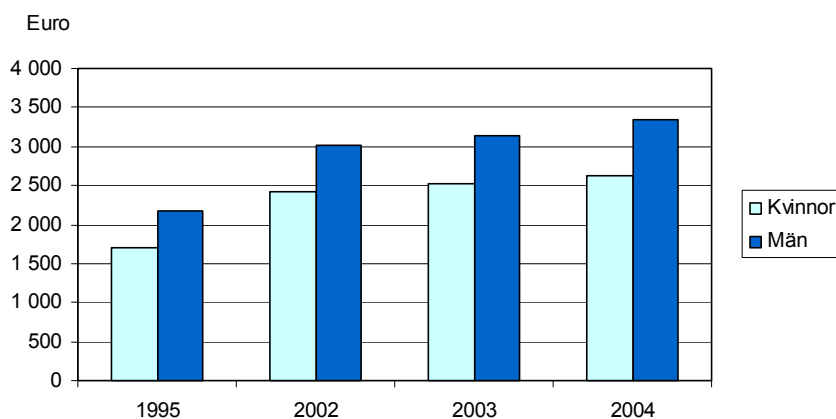
Tabell 2 på sidan 11 visar en sammanställning över de landskapsanställdas medellöner för oktober 2004. Inga enskilda yrken redovisas i tabellerna, utan endast huvudgrupper och undergrupper. Undergrupper med bara ett fåtal anställda redovisas inte skilt, men deras värden ingår i de aggregerade siffrorna. Uppgifterna om lönenivåer och arbetstid omfattar endast heltidsanställda. De genomsnittliga månadsinkomsterna baserar sig på individdata från Ålands landskapsregering samt Ålands hälso- och sjukvård. Lönejämförelser med 2003 års lönestatistik kan endast göras för samtliga anställda på grund av den förändrade yrkesklassificeringen.

Medellönen 2 653 euro i oktober 2004

Den genomsnittliga ordinarie löneinkomsten för landskapsanställda år 2004 var 2 653 euro per månad, medan den genomsnittliga totala löneinkomsten var 2 911. Skillnaden mellan totalförtjänsten och den ordinarie förtjänsten var ca 10 procent. Mellan år 2003 och 2004 har den ordinarie förtjänsten ökat med 5,1 procent, medan totalförtjänsten har ökat med 5,6 procent. Jämfört med 1995 har totalförtjänsten för landskapsanställda ökat med 52,5 procent. I och med att det handlar om en så pass lång tidsperiod som nio år behöver man även beakta inflationen för att kunna visa den reella löneökningen. Mellan september 1995 och oktober 2004 var inflationen cirka 13 procent, vilket ger en ungefärlig reell löneökning på 39 procent. I fortsättningen kommer dock alla löneuppgifter att uppges i löpande priser.

Den genomsnittliga totala förtjänsten för landskapsanställda kvinnor år 2004 var 2 626 euro per månad medan männens motsvarande lön var 3 342 euro, vilket innebär att kvinnornas lön uppgick till 79 procent av männens. År 1995 uppgick de landskapsanställda kvinnornas genomsnittliga totala förtjänst till 78 procent av männens.

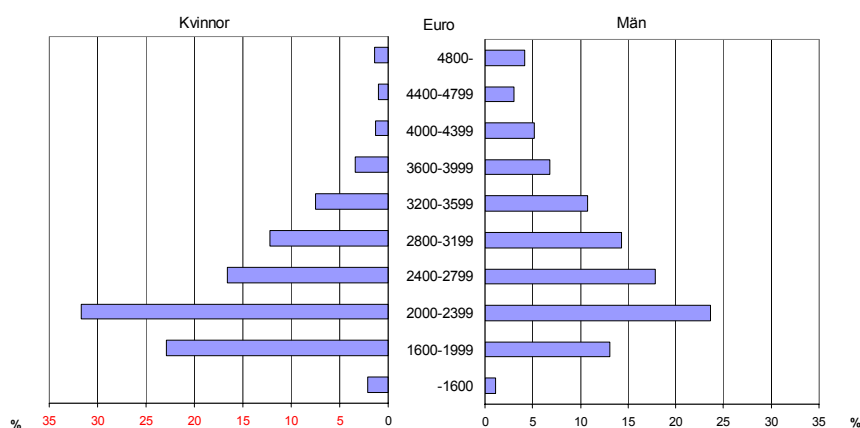
**Genomsnittlig totalförtjänst per månad
Landskapsanställda år 1995, 2002, 2003, 2004**

En fjärdedel av de heltidsanställda hade en ordinarie månadslön på 2 000-2 399 euro

Diagrammet nedan visar hur de landskapsanställda heltidsarbetande kvinnorna respektive männen fördelade sig på olika lönenivåer. De flesta kvinnorna, ca 32 procent, hade en månadslön på 2 000 – 2 399 euro per månad. Även bland männen var denna lönenivå vanligast, men andelen män i denna lönegrupp var lägre, nämligen ca 24 procent. I löneintervallen under 2 400 euro fanns 56,7 procent av kvinnorna, och endast 37,8 procent av männen. I löneintervallen från 2 400 euro per månad och uppåt fanns 43,3 procent av kvinnorna och hela 62,2 procent av männen. Störst var skillnaden mellan könen i lönegruppen 1 600 – 1 999 euro per månad.

Fördelning av de landskapsanställda efter ordinarie förtjänst per månad oktober 2004

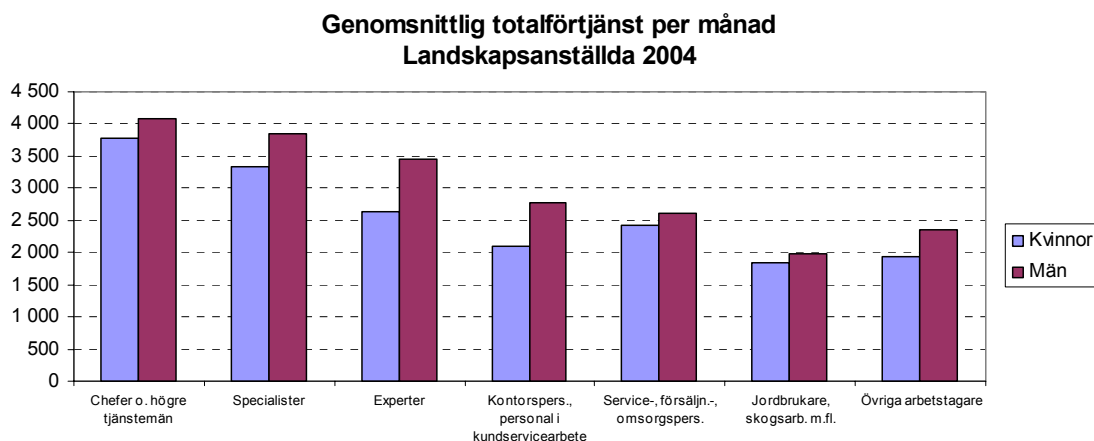
Lägsta lönen för huvudyrkesgruppen jordbrukare, skogsarbetare, fiskare m.fl.

Huvudyrkesgruppen chefer och högre tjänstemän hade den högsta genomsnittliga totalförtjänsten per månad, nämligen 3 946 euro. I huvudyrkesgruppen specialister var totalförtjänsten 3 591 euro. Inom denna yrkesgrupp fanns även det högst betalda yrket, läkare, provisorer och övriga hälso- och sjukvårdsspecialister. I huvudyrkesgruppen process- och transportarbetare var totalförtjänsten 2 819 euro, i denna yrkesgrupp utbetalades mest övertidsersättningar och skillnaden mellan den ordinarie och den totala förtjänsten var drygt 29 procent av den ordinarie förtjänsten. De lägsta övertidsinkomsterna och andra lönetillägg fanns inom jordbrukare, skogsarbetare, fiskodlare, fiskare m.fl., vilka även hade den lägsta totalförtjänsten med 1 903 euro.

Huvudyrkesgruppen experter hade 2 919 euro i totalförtjänst. Service-, försäljnings- och omsorgspersonal tjänade i genomsnitt 2 463 euro per månad. De huvudyrkesgrupper som hade lägre lön var kontorspersonal och personal inom kundservice med 2 144 euro per månad, byggnads-, reparations- och tillverkningsarbete med 2 199 euro per månad och övriga arbetstagare med 2 006 euro per månad.

Minst löneskillnad mellan kvinnor och män bland chefer och högre tjänstemän

Diagrammet nedan visar de genomsnittliga totala månadslönerna för olika huvudyrkesgrupper år 2004 för både kvinnor och män. Grupperna byggnads-, reparations och tillverkningsarbete samt process- och transportarbete visas inte på grund av för litet antal kvinnor.

Störst löneskillnad mellan kvinnor och män inom social- och hälsovård

I alla huvudyrkesgrupper var männens genomsnittliga totalförtjänst högre än kvinnornas. Den mest jämställda huvudyrkesgruppen var service-, försäljnings- och omsorgspersonal där kvinnornas ordinarie månadsinkomster var högre än männens och deras totala månadsinkomster motsvarade 92,9 procent av männens. Störst var löneskillnaderna mellan könen i huvudyrkesgruppen kontorspersonal och personal inom kundservice, där kvinnornas genomsnittliga totalförtjänst uppgick till 75,7 procent av männens. *Tabell 1* nedan visar löneskillnaderna mellan landskapsanställda kvinnor och män i de olika yrkesgrupperna.

Tabell 1. Landskapsanställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2004

Yrkesgrupp	Lönerelation kvinnor/män	Lönerelation kvinnor/män
	Ordinarie månadsinkomst	Total månadsinkomst
Chefer och högre tjänstemän	93,2%	92,8%
Specialister	88,4%	86,3%
Experter	88,3%	76,3%
Kontorspersonal och personal inom kundservice	87,5%	75,7%
Service-, försäljnings- och omsorgspersonal	101,8%	92,9%
Jordbrukare, skogsarbetare, fiskodlare, fiskare m.fl.	93,0%	92,8%
Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbete	..	..
Process- och transportarbetare	-	-
Övriga arbetstagare	90,7%	82,4%
Totalt	86,0%	78,6%

Högst genomsnittslön för läkare och övriga hälso- och sjukvårdsspecialister

Den enskilda yrkesgruppen med högsta månadsinkomsterna var läkare, provisorer och övriga hälso- och sjukvårdsspecialister, vars ordinarie månadsinkomst var 4 666 euro och totala månadsinkomst 6 107 euro. Även högre tjänstemän och chefer i organisationer var välbetalda, med 4 408 euro i ordinarie förtjänst och 4 594 i totalförtjänst. De lägsta genomsnittliga totalförtjänsterna, under 2 000 euro per månad, hade jordbrukare, skogsarbetare, fiskodlare, fiskare m.fl., sjukhus-, vård- och köksbiträden, städare m.fl. samt godshanterare, lagerarbetare m.fl.

Inom ett par yrken var skillnaden mellan den genomsnittliga ordinarie förtjänsten och totalförtjänsten så stor som drygt 30 procent av den ordinarie inkomsten. Detta gällde läkare, provisorer och övriga hälso- och sjukvårdsspecialister, experter inom naturvetenskaper och teknik samt däckmanskap och maskinpersonal m.fl., sjötrafikarbetare.

Kvinnors medellön högre än mäns inom ett fåtal yrken

Bland de heltidsanställda hade kvinnorna i några fall högre månadsinkomster än männen. I samtliga fall gällde det dock yrkesgrupper som hade stor andel kvinnliga arbetare. Inom yrkesgruppen sjukskötare, barnmorskor m.fl. samt huvudyrkesgruppen service-, försäljnings- och omsorgspersonal hade kvinnorna högre genomsnittliga ordinarie månadsinkomster. Inom båda dessa exempel så hade dock männen högre genomsnittliga totala månadsinkomster.

De största yrkesgrupperna är experter med 500 heltidsanställda samt specialister med 420 heltidsanställda som tillsammans står för nästan 60 procent av de heltidsanställda vid Ålands landskapsregering. Den minsta gruppen var jordbrukare, skogsbrukare, fiskodlare, fiskare m.fl.¹ med 23 heltidsanställda.

---

¹ Gruppen innehåller yrken såsom lantbruksavbytare, försöksbiträden, naturvårdsarbetare, skogsarbetare

Tabell 2. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för landskapsanställda, oktober 2004, heltidsanställda

Yrkesklassificering	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko-arbetstid tim	Ordinarie förtjänst, euro			Total förtjänst, euro			Medel-ålder
					Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
1 CHEFER OCH HÖGRE TJÄNSTEMÄN	67	46,3	53,7	36,1	3 763	3 620	3 885	3 946	3 788	4 083	48
Högre tjänstemän och chefer i organisationer	14	35,7	64,3	36,3	4 408	..	..	4 594	..	..	47
Direktörer för företag och andra verksamhetsenheter	53	49,1	50,9	36,1	3 592	..	..	3 775	..	..	49
2 SPECIALISTER	420	50,2	49,8	30,3	3 258	3 058	3 459	3 591	3 327	3 857	45
Specialister inom matematik och naturvetenskaper samt teknik	20	25,0	75,0	36,4	2 972	..	..	3 084	..	..	42
Läkare, provisorer och övriga hälso- och sjukvårdsspecialister	61	42,6	57,4	37,7	4 666	4 278	4 954	6 107	5 514	6 547	47
Överskötare och avdelningsskötare	47	93,6	6,4	38,0	3 057	..	..	3 227	..	..	47
Övriga specialister inom agrikultur och forstvetenskaper m.fl.	15	26,7	73,3	36,7	2 407	..	..	2 730	..	..	40
Ämneslärare och lektorer	164	38,4	61,6	20,3	3 261	3 105	3 358	3 408	3 241	3 512	46
Övriga specialister inom undervisningsbranschen	12	91,7	8,3	31,0	2 811	..	..	2 911	..	..	45
Specialister inom affärslivet och organisationer	37	48,6	51,4	36,2	2 887	2 796	2 974	3 012	2 879	3 138	41
Arkivarier, bibliotekarier och specialister inom museisektorn	25	56,0	44,0	36,3	2 510	2 457	2 577	2 608	2 570	2 657	47
Psykologer, psykoterapeuter och talterapeuter	14	78,6	21,4	37,0	2 705	..	..	2 778	..	..	47
Övriga specialister inom samhälls- och socialvetenskaper	25	60,0	40,0	36,3	2 732	2 425	3 193	2 879	2 573	3 338	41
3 EXPERTER	500	64,6	35,4	37,7	2 649	2 530	2 865	2 919	2 630	3 448	44
Experter inom naturvetenskaper och teknik	103	9,7	90,3	37,5	2 695	2 636	2 701	3 546	2 781	3 628	49
Experter inom hälsovård (exkl. sjukvård)	41	70,7	29,3	37,3	2 360	2 324	2 448	2 440	2 401	2 536	41
Sjukskötare, barnmorskor m.fl.	224	92,4	7,6	38,1	2 674	2 677	2 643	2 779	2 778	2 790	41
Experter inom försäljning och finansiering	7	42,9	57,1	36,8	2 647	..	..	2 769	..	..	46
Administrativa tjänstemän	72	95,8	4,2	37,0	2 127	..	..	2 206	..	..	45
Kommissarier och överkonstaplar	53	9,4	90,6	38,2	3 380	..	..	3 654	..	..	44
4 KONTORSPERSONAL OCH PERSONAL INOM KUNDSERVICE	99	93,9	6,1	36,3	2 036	2 019	2 308	2 144	2 103	2 779	46
Kontorspersonal	88	94,3	5,7	36,2	2 008	..	..	2 120	..	..	45
Övrig personal i kundservice	11	90,9	9,1	37,0	2 258	..	..	2 337	..	..	48
5 SERVICE-, FÖRSÄLJNINGS- OCH OMSORGSPERSONAL	144	79,9	20,1	38,2	2 312	2 321	2 280	2 463	2 426	2 611	44
Restaurang- och storkökspersonal	34	58,8	41,2	38,2	2 100	2 068	2 145	2 367	2 225	2 570	48
Primärskötare, närvårdare, barnskötare hemvårdare m.fl.	95	94,7	5,3	38,2	2 401	..	..	2 501	..	..	44
Säkerhets- och bevakningspersonal	15	33,3	66,7	38,3	2 231	..	..	2 442	..	..	37
6 JORDBRUKARE, SKOGSARBETARE, FISKODLARE, FISKARE M.FL.	23	56,5	43,5	37,6	1 841	1 782	1 917	1 903	1 841	1 983	35
7 BYGGNADS- REPARATIONS- OCH TILLVERKNINGSARBETE	33	6,1	93,9	38,8	2 056	..	..	2 199	..	..	47
8 PROCESS- OCH TRANSPORT-ARBETARE	91	-	100,0	37,8	2 190	-	2 190	2 819	-	2 819	48
Däckmanskap och maskinpersonal m.fl., sjuötrafikarbetare	72	-	100,0	37,7	2 271	-	2 271	2 944	-	2 944	50
Fordonsförare och arbetsmaskinförare	19	-	100,0	38,3	1 884	-	1 884	2 346	-	2 346	43
9 ÖVRIGA ARBETSTAGARE	180	82,2	17,8	38,2	1 897	1 863	2 055	2 006	1 932	2 346	47
Sjukhus-, vård- och köksbiträden, städare m.fl.	146	97,9	2,1	38,2	1 869	..	..	1 937	..	..	47
Bud, vaktmästare och mätaravläsare	28	3,6	96,4	37,8	2 070	..	..	2 398	..	..	48
Godshanterare, lagerarbetare m.fl.	6	66,7	33,3	38,3	1 768	..	..	1 839	..	..	48
SAMTLIGA HELTIDANSSTÄLLDA	1 557	60,1	39,9	35,7	2 653	2 491	2 895	2 911	2 626	3 342	45

Högre utbildning ger högre lön

I tabell 3 redovisas medellönen enligt utbildningsnivå. Löneuppgifterna som redovisas är veckoarbetstiden, ordinarie och total månadslön samt ålder för heltidsanställd personal vid Ålands landskapsregering. Uppgifterna om utbildningsnivå är hämtade från Statistikcentralens examensregister, som tyvärr saknar en stor del examina avlagda i utlandet. Detta innebär till exempel att många examina avlagda i Sverige inte finns med.

Tabellen visar att utbildning lönar sig, ju högre utbildningsnivå desto högre medellön har personerna i underlagsmaterialet. Personer med utbildning på forskarnivå tjänade mest med en totalförtjänst som i genomsnitt var 4 012 euro. Personer med utbildning på gymnasialnivå hade en genomsnittlig totalförtjänst på 2 570 euro. Medellönen för personer med lägre högskoleutbildning var 2 955 euro, medan den för personer med högre högskoleutbildning var 3 818 euro. Personer vars uppgift om utbildningsnivån saknades, hade 2 600 euro, vilket tyder på att de i genomsnitt hade relativt låg utbildningsnivå.

Tabell 3. Landskapsanställdas genomsnittliga månadslön enligt utbildningsnivå

Utbildningsnivå	Kön	Antalet observationer	Vecko-arbetstid tim	Månadslön, ordinarie arbetstid	Total månadslön	Ålder
Gymnasialstadié	Kvinnor	324	36,8	2 256	2 350	45
	Män	194	35,6	2 616	2 937	44
	Totalt	518	36,3	2 391	2 570	44
Lägre högskoleutbildning	Kvinnor	252	36,8	2 622	2 741	44
	Män	115	35,3	2 955	3 423	47
	Totalt	367	36,3	2 727	2 955	45
Högre högskoleutbildning	Kvinnor	156	33,5	3 204	3 478	43
	Män	140	32,1	3 652	4 197	46
	Totalt	296	32,8	3 416	3 818	45
Forskarutbildning	Kvinnor	2	26,1	..	..	43
	Män	5	21,0	..	..	46
	Totalt	7	22,5	3 816	4 012	45
Grundskoleexamen / okänd utbildning	Kvinnor	202	37,2	..	..	46
	Män	167	36,1	..	..	48
	Totalt	369	36,7	2 311	2 600	47
Samtliga heltidsanställda	Kvinnor	936	36,3	2 491	2 626	44
	Män	621	34,8	2 895	3 342	46
	Totalt	1 557	35,7	2 653	2 911	45

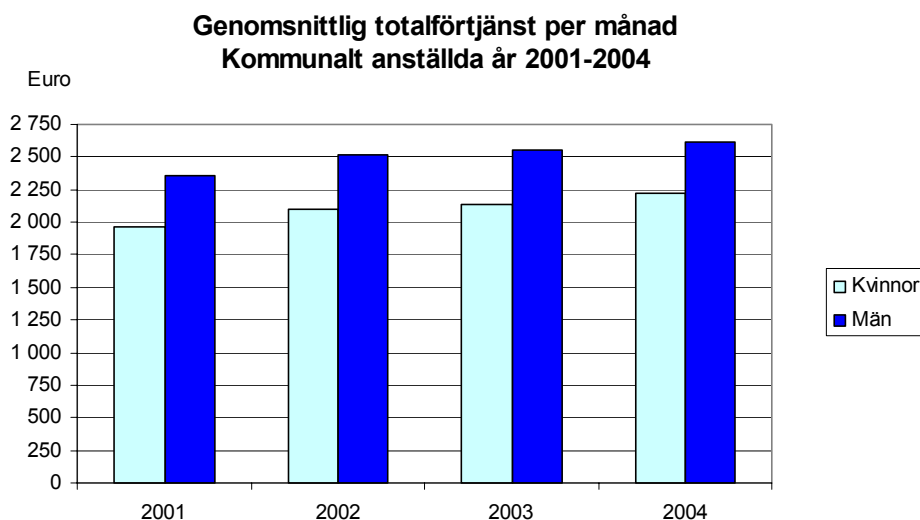
4. Löner för kommunalt anställda på Åland 2004

Tabell 5 på sidan 16 visar en sammanställning över de kommunalt anställdas medellöner för oktober 2004. Statistikcentralen som tillhandahåller löneuppgifterna om de kommunalt anställda har fr.o.m. 2003 infört en ny klassificering av yrken, vilket gör att de kommunala genomsnittslönerna inte är jämförbara med tidigare år annat än på totalnivå. Enskilda yrkesgrupper framgår inte i tabellerna, utan endast huvudgrupper och undergrupper. Medellöner för undergrupper med bara ett fåtal anställda har inte redovisats skilt, men deras värden ingår i de aggregerade siffrorna. Uppgifterna om lönenivåer och arbetstid omfattar endast heltidsanställda månadsavlönade i huvudtjänst.

Genomsnittlig ordinarie månadslön 2 245 euro i oktober 2004

Den genomsnittliga ordinarie löneinkomsten för kommunalt anställda år 2004 var 2 245 euro per månad, medan den genomsnittliga totala förtjänsten var 2 291 euro. Den genomsnittliga totala förtjänsten, som inkluderar övertids- och andra tillägg, var 2 procent högre än den ordinarie förtjänsten. Totalt sett var de kommunalt anställda kvinnornas medellön lägre än männens, den ordinarie förtjänsten utgjorde 86 procent av männens och den totala förtjänsten 85 procent. Jämfört med oktober 2003 ökade den genomsnittliga totalförtjänsten med 2,6 procent.

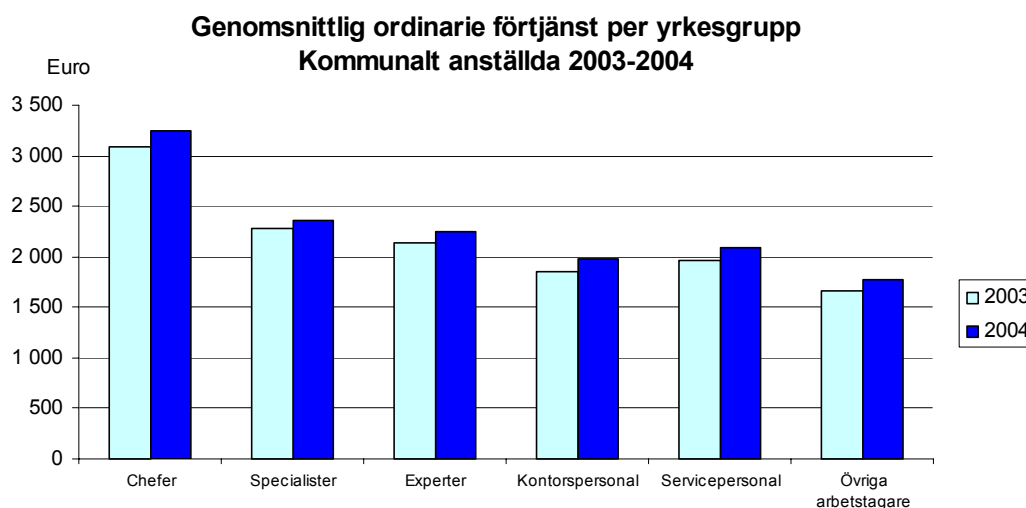
I oktober 2004 var kvinnornas genomsnittliga ordinarie förtjänst 2 186 euro per månad och deras genomsnittliga totala förtjänst 2 225 euro. Skillnaden mellan ordinarie och total förtjänst var, för kvinnorna, 1,8 procent av den ordinarie lönen. För männen var den genomsnittliga ordinarie förtjänsten 2 531 euro i oktober 2004, deras genomsnittliga totala förtjänst var 2 613 euro. Skillnaden mellan ordinarie och total förtjänst var för männen 3,2 procent.

Överlag betalades det ut relativt lite övertidsersättning och andra lönetillägg inom den kommunala sektorn. Skillnaden mellan den ordinarie förtjänsten och totalförtjänsten varierade år 2004 mellan 0 procent och 6 procent av den ordinarie förtjänsten. Mest övertidsersättning och andra lönetillägg utbetalades inom huvudyrkesgruppen specialister medan minst utbetalades inom yrkesgruppen kontorspersonal och personal i kundservice.

Störst löneökning i gruppen kontorspersonal och personal inom kundservicearbete

Figuren nedan visar de genomsnittliga månadslönerna för de olika huvudyrkesgrupper från åren 2003 och 2004. De genomsnittliga ordinarie förtjänsterna har stigit i samtliga grupper från år 2003 till år 2004. Procentuellt har månadslönerna ökat mest för kontorspersonal och personal inom kundservicearbete, och minst för specialister.

Kvinnor har högre lön än männen inom service-, försäljnings- och omsorgspersonal

Bland de heltidsanställda 2004 hade kvinnorna i nästan samtliga yrkesgrupper lägre månadsinkomster än männen. Undantagen var huvudgruppen service-, försäljnings- och omsorgspersonal samt undergruppen experter inom affärsbranschen och övriga servicenäringar där kvinnorna i medeltal tjänade mer än männen. Störst skillnad mellan kvinnors och mäns löner fanns i huvudyrkesgruppen chefer och högre tjänstemän där kvinnornas genomsnittliga ordinarie och totala förtjänst uppgick till 78 procent av männens. Den mest jämställda huvudyrkesgruppen lönemässigt var yrkesgruppen experter, där kvinnornas ordinarie löner motsvarade drygt 98 procent av männens.

Tabell 4. Kommunalt anställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2004

Yrkesgrupp	Lönerelation kvinnor/män	Lönerelation kvinnor/män
	Ordinarie månadsinkomst	Total månadsinkomst
Chefer och högre tjänstemän	78,4%	78,2%
Specialister	89,1%	86,2%
Experter	98,4%	96,5%
Kontorspersonal och personal i kundservicearbete	..	..
Service-, försäljnings- och omsorgspersonal	103,1%	102,8%
Jordbrukare, skogsarbetare m.fl.	-	-
Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	..	..
Övriga arbetstagare	95,0%	92,7%
Okänd	..	..
Totalt	86,4%	85,2%

Medellönen för chefer och högre tjänstemän år 2004 var 3 239 euro per månad

De kommunala genomsnittslönerna för oktober 2004 var i huvudyrkesgruppen chefer och högre tjänstemän 3 239 euro per månad för ordinarie arbetstid medan den totala månadsförtjänsten i samma grupp uppgick till 3 247 euro. I gruppen övriga arbetstagare, som hade den lägsta genomsnittsförtjänsten, var den ordinarie lönen i medeltal 1 769 euro och totallönen 1 784 euro per månad.

Specialister tjänade i medeltal 2 362 euro i oktober 2004, medan experter tjänade 2 251 euro. Kontorspersonal och personal i kundservicearbete hade en genomsnittlig ordinarie förtjänst på 1 984 euro medan service-, försäljnings- och omsorgspersonal tjänade 2 090 euro.

De största yrkesgrupperna är service-, försäljnings- och omsorgspersonal med 425 heltidsanställda samt yrkesgruppen specialister med 369 heltidsanställda. Den minsta gruppen var byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare med endast en heltidsanställd, samt kontorspersonal och personal inom kundservicearbete med 61 heltidsanställda (mer information om yrkesgrupperna finns i *bilaga 1*).

Tabell 5. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för kommunalt anställda, oktober 2004, heltidsanställda

Yrkesklassificering	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko-arbetstid tim	Förtjänst, ordinarie arb.tid			Total förtjänst		
					Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro
1 CHEFER, HÖGRE TJÄNSTEMÄN	95	58,9	41,1	35,30	3 239	2 927	3 734	3 247	2 932	3 748
Högre tjänstemän, chefer i organisationer	19	21,1	78,9	36,30	4 211	..	..	4 211	..	..
Direktörer för företag och andra verksamhetsenheter	76	68,4	31,6	35,10	2 989	..	..	3 000	..	..
2 SPECIALISTER	369	82,4	17,6	28,60	2 362	2 316	2 599	2 473	2 414	2 780
Specialister inom matematik och naturvetenskaper samt teknik	20	20,0	80,0	36,30	2 864	..	..	2 864	..	..
Specialister inom agrikultur och forstvetenskaper och hälso- och sjukvård	3	100,0	-	38,30	..	..	-	..	..	-
Lärare o. övr. specialister inom undervisn.	302	86,1	13,9	27,00	2 328	2 294	2 536	2 461	2 407	2 793
Specialister inom övriga branscher	44	84,1	15,9	36,40	2 446	2 416	2 602	2 450	2 420	2 602
3 EXPERTER	123	47,2	52,8	37,20	2 251	2 238	2 274	2 287	2 257	2 340
Experter inom naturvetenskaper o. teknik	55	12,7	87,3	36,20	2 488	..	..	2 590	..	..
Experter inom agrikultur och forstvetenskaper och hälso- och sjukvård	14	92,9	7,1	37,90	2 427	..	..	2 507	..	..
Experter inom affärsbranschen och övriga servicenäringar	54	70,4	29,6	37,30	2 155	2 187	2 072	2 163	2 188	2 100
4 KONTORSPERSONAL OCH PERSONAL I KUNDSERVICEARBETE	61	91,8	8,2	36,40	1 984	..	..	1 985	..	..
Kontorspersonal	58	93,1	6,9	36,30	1 977	..	..	1 977	..	..
Personal i kundservicearbete	3	66,7	33,3	38,30	..	..	..	..	..	..
5 SERVICE-, FÖRSÄLJNINGS- OCH OMSORGSPERSONAL	425	88,7	11,3	38,40	2 090	2 093	2 030	2 105	2 108	2 051
Service- och omsorgspersonal	425	88,7	11,3	38,40	2 090	2 093	2 030	2 105	2 108	2 051
6 JORDBRUKARE, SKOGSARBETARE M.FL.	1	-	100,0	..	..	-	..	..	-	..
Jordbrukare, skogsarbetare m.fl.	1	-	100,0	..	..	-	..	..	-	..
7 BYGGNADS-, REPARATIONS- OCH TILLVERKNINGSARBETARE	11	27,3	72,7	37,60	..	..	..	..	..	..
Gruv-, stenbrytnings- o. byggnadsarbetare	5	60,0	40,0	37,60	..	..	..	..	..	..
Verkstads- och gjuteriarbetare samt montörer och reparatörer	3	-	100,0	..	..	..	..	..	..	..
9 ÖVRIGA ARBETSTAGARE	151	66,2	33,8	38,20	1 769	1 740	1 831	1 784	1 741	1 878
Övrig servicepersonal	145	69,0	31,0	38,20	1 784	1 740	1 893	1 800	1 741	1 947
Medhjälpare inom industrin och byggverksamhet m.fl.	6	-	100,0	38,30	..	-	..	..	-	..
OKÄND	5	60,0	40,0	..	..	..	..	..	..	..
TOTALT	1 241	77,1	22,9	34,70	2 245	2 186	2 531	2 291	2 225	2 613

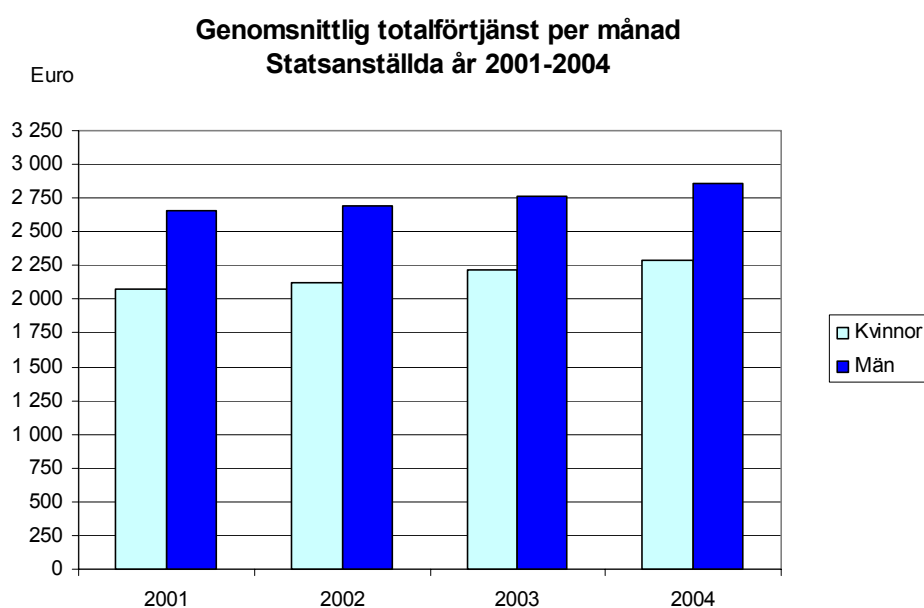
Källa: Statistikcentralen

5. Löner för statligt anställda på Åland 2004

Tabell 7 på sida 20 visar en sammanställning över de statligt anställdas medellöner för november 2004. Inga enskilda yrken redovisas i tabellerna, utan endast huvudgrupper och undergrupper. Undergrupper med bara ett fåtal anställda redovisas inte skilt, men deras värden ingår i de aggregerade siffrorna. Uppgifterna om lönenivåer och arbetstid omfattar endast heltidsanställda, månadsavlönade i huvudtjänst.

Medellönen 2 526 euro i november 2004

Den genomsnittliga ordinarie löneinkomsten för statsanställda år 2004 var 2 526 euro per månad, medan den genomsnittliga totala löneinkomsten var 2 660 euro per månad. Skillnaden mellan ordinarie och total förtjänst var ca 5 procent av den ordinarie lönen. Jämfört med år 2003 ökade de statsanställdas genomsnittliga totala förtjänst med 2,8 procent. Kvinnornas lön ökade med 3,0 procent från 2003 till 2004 medan männens ökade med 3,7 procent. Kvinnans genomsnittliga ordinarie månadsinkomst motsvarade år 2004 ca 84 procent av mannens, medan kvinnans totala månadsinkomst motsvarade 80 procent av mannens. Diagrammet nedan visar den genomsnittliga totalförtjänsten för kvinnor, män och totalt mellan åren 2001 och 2004.

Lägsta medellönen för kontorspersonal och personal i kundservicearbete

De högsta månadsinkomsterna fanns inom huvudyrkesgruppen chefer och högre tjänstemän. År 2004 var den ordinarie månadsinkomsten i den här yrkesgruppen 4 511 euro och den totala månadsinkomsten var 4 519 euro. De lägsta månadsinkomsterna fanns inom yrkesgruppen kontorspersonal och personal i kundservicearbete där den ordinarie månadsinkomsten var 1 832 euro, medan den totala månadsinkomsten var 1 856 euro.

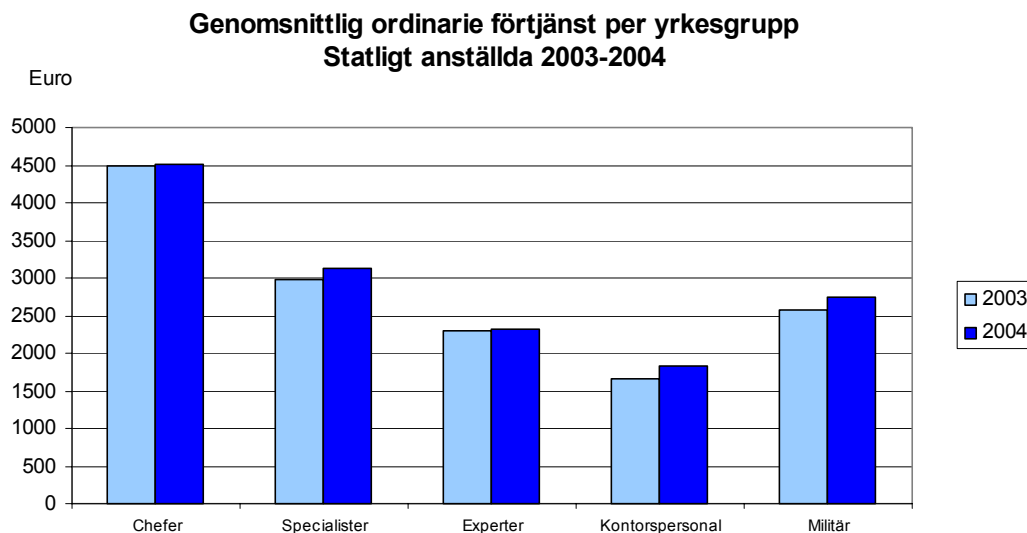
Inom huvudyrkesgruppen specialister var den ordinarie månadsinkomsten 3 120 euro, och den totala månadsinkomsten 3 184 euro. Experter tjänade i medeltal 2 310 euro, medan totalförtjänsten var 2 439 euro. För gruppen militärer var den ordinarie lönen 2 751 euro och den totala lönen 3 100 euro.

Mest övertidsersättning och övriga tillägg för militärer²

Skillnaden mellan totalförtjänsten och den ordinarie förtjänsten var i de flesta fall under 6,5 procent av den ordinarie förtjänsten. Undantaget var huvudyrkesgruppen militärer, där de största övertidsinkomsterna och andra lönetillägg fanns. I denna huvudyrkesgrupp var skillnaden mer än 12,5 procent.

Störst löneökning i gruppen kontorspersonal och personal inom kundservicearbete

Figuren nedan visar de genomsnittliga månadslönerna för de olika huvudyrkesgrupper från åren 2003 och 2004. De genomsnittliga ordinarie förtjänsterna har stigit i samtliga grupper från år 2003 till år 2004. Procentuellt har månadslönerna ökat mest för kontorspersonal och personal inom kundservicearbete, och minst för chefer och högre tjänstemän.

² Sjöbevakare, gränsbevakare

Löneskillnad mellan könen minst för specialister

Bland samtliga heltidsanställda var kvinnornas genomsnittliga ordinarie förtjänst 84 procent av männens, och kvinnornas totala förtjänst 80 procent. Bland de heltidsanställda har männen i alla redovisade huvudyrkesgrupper högre lön än kvinnorna. Av huvudyrkesgrupperna var löneskillnaden mellan könen minst bland specialister, där kvinnornas ordinarie genomsnittslön uppgick till 86,5 procent av männens och den totala genomsnittslönen till 90,9 procent. Av de redovisade underyrkesgrupperna hade kvinnorna högre lön än männen i gruppen specialister inom övriga branscher, där kvinnornas ordinarie genomsnittslön uppgick till 102 procent av männens.

Tabell 6. Statligt anställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2004

Yrkesgrupp	Lönerelation kvinnor/män	Lönerelation kvinnor/män
	Ordinarie månadsinkomst	Total månadsinkomst
Chefer och högre tjänstemän	..	..
Specialister	86,5%	90,9%
Experter	87,4%	81,4%
Kontorspersonal och personal i kundservicearbete	..	..
Service-, försäljnings- och omsorgspersonal	-	-
Militärer	..	..
Totalt	84,4%	79,8%

Tabell 7. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för statligt anställda, november 2004, heltidsanställda

Yrkesklassificering	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko-arbetstid tim	Förtjänst, ordinarie arb.tid			Total förtjänst		
					Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro
1 CHEFER, HÖGRE TJÄNSTEMÄN	8	37,5	62,5	36,25	4 511	..	..	4 519	..	..
Högre tjänstemän, chefer i organisationer	5	60,0	40,0	36,25	..	..	..	..	..	..
Direktörer för företag och andra verksamhetsenheter	3	-	100,0	36,25	..	-	..	..	-	..
2 SPECIALISTER	26	38,5	61,5	36,25	3 120	2 846	3 291	3 184	2 999	3 300
Specialister inom matematik och naturvetenskaper samt teknik	2	-	100,0	36,25	..	-	..	..	-	..
Specialister inom agrikultur och forstvetenskaper och hälso- och sjukvård	1	-	100,0	36,25	..	-	..	..	-	..
Lärare o. övr. specialister inom undervisn.	4	75,0	25,0	36,25	..	..	..	..	..	..
Specialister inom övriga branscher	19	36,8	63,2	36,25	3 247	3 288	3 223	3 333	3 506	3 232
3 EXPERTER	119	32,8	67,2	37,52	2 310	2 103	2 406	2 439	2 111	2 592
Experter inom naturvetenskaper o. teknik	12	16,7	83,3	36,90	2 409	..	..	2 437	..	..
Experter inom affärsbranschen och övriga servicenäringar	107	34,6	65,4	37,60	2 298	..	..	2 439	..	..
4 KONTORSPERSONAL OCH PERSONAL I KUNDSERVICEARBETE	16	93,8	6,3	36,25	1 832	..	..	1 856	..	..
Kontorspersonal	16	93,8	6,3	36,25	1 832	..	..	1 856	..	..
5 SERVICE-, FÖRSÄLJNINGS- OCH OMSORGSPERSONAL	2	100,0	-	38,25	..	..	-	..	..	-
Service- och omsorgspersonal	2	100,0	-	38,25	..	..	-	..	..	-
0 MILITÄRER	25	4,0	96,0	37,69	2 751	..	..	3 100	..	..
TOTALT	196	35,7	64,3	37,22	2 526	2 257	2 673	2 660	2 285	2 864

Källa: Statistikcentralen

6. De offentligt anställda på Åland

Totalantalet heltidsanställda inom den offentliga sektorn på Åland år 2004 var ca 3 000 personer. Antalet anställda i lönestatistiken överensstämmer inte med de uppgifter som framkommer i arbetsmarknadsstatistiken över sysselsatta på grund av att olika definitioner och mättidpunkter används. Av de offentligt heltidsanställda i lönestatistikmaterialet var drygt 1 550 landskapsanställda, 1 200 kommunalt anställda och ca 200 statligt anställda. Av de landskapsanställda arbetade knappt 950 inom Ålands hälso- och sjukvård. Totalt sett har de offentligt heltidsanställda minskat med drygt tre procent mellan år 2003 och 2004, vilket till en viss del kan förklaras med förändringarna i definitionen av heltidsanställda (dvs. veckoarbetstiden). Fördelat på de olika sektorerna var det endast de kommunalt anställdas antal som hade ökat, nämligen med 1,5 procent, de landskapsanställda minskade med 6,9 procent medan den statliga sektorn minskade med 1,5 procent. Sedan år 1995 har de kommunalt heltidsanställda ökat med drygt 53 procent. Under samma period ökade de heltidsanställda vid Ålands landskapsregering med 6,8 procent.

Inom den offentliga sektorn deltidsarbetade 849 personer i oktober 2004. Inom Ålands landskapsregering var det 288 personer, inom den kommunala sektorn 539 personer och inom den statliga sektorn 20 personer.

Två tredjedelar av de offentligt anställda var kvinnor

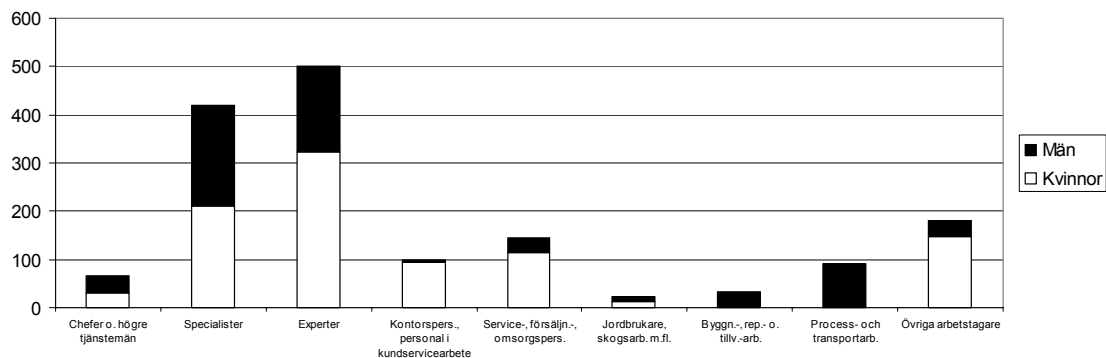
Knappt 66 procent av de offentligt heltidsanställda var kvinnor. Störst andel kvinnor fanns inom den kommunala sektorn där 77 procent av de heltidsanställda var kvinnor. Bland de landskapsanställda var könsfördelningen jämnare med 60 procent kvinnor medan den statliga sektorn hade manlig övervikt med endast 36 procent kvinnliga heltidsanställda.

Åldersuppgifter för de anställda finns att tillgå endast för de landskapsanställda där medelåldern för de heltidsanställda år 2004 var 45 år. Även år 2003 var medelåldern för de landskapsanställda heltidsarbetande 45 år.

Av de landskapsanställda arbetar 44 procent inom hälsovården

Den största huvudyrkesgrupperna när det gäller antalet landskapsanställda var experter och specialister där 32 procent respektive 27 procent av de heltidsanställda arbetade. Antalet heltidsanställda vid Ålands Hälso- och Sjukvård år 2004 var 679 personer, vilket är nästan 44 procent av de heltidsanställda vid Ålands landskapsregering. Diagrammet på nästa sida visar hur de landskapsanställda fördelar sig på huvudyrkesgrupperna år 2004.

Heltidsanställda vid Ålands landskapsregering enligt yrkesgrupp 2004

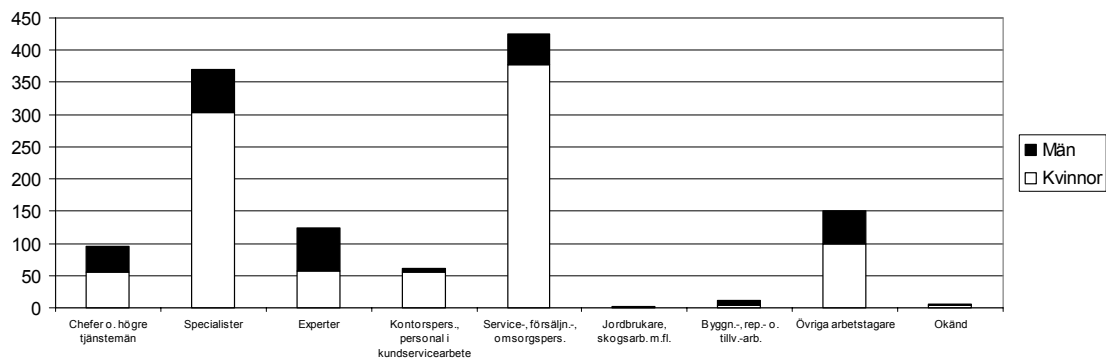
Endast män inom process- och transportarbete

Andelen kvinnor var stor i yrkesgrupperna kontorspersonal och personal inom kundservice (94 procent), service-, försäljnings- och omsorgspersonal (80 procent) och övriga arbetstagare (82 procent). Störst var mansdominansen inom yrkesgruppen process- och transportarbete där alla heltidsanställda var män. Men även yrkesgruppen byggnads-, reparations och tillverkningsarbete var mansdominerad med 94 procent män.

En tredjedel av de kommunalt heltidsanställda inom service och omsorg

De kommunalt heltidsanställda fanns framför allt inom yrkesklasserna service- och omsorgspersonal (34 procent) samt specialister (30 procent). Bland specialisterna var lärarna den klart största yrkeskategorin med 302 heltidsanställda. Den kommunala sektorn var till antalet heltidsanställda överlag kvinnodominerad, men inom yrkesklasserna experter samt byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare fanns fler män än kvinnor. Nästan 59 procent av de kommunalt anställda i yrkesklassen chefer och högre tjänstemännen var kvinnor.

Kommunalt heltidsanställda enligt yrkesgrupp 2004

Hälften av de statligt heltidsanställda var tulltjänstemän eller skatteberedare

Inom den statliga sektorn på Åland fanns nästan 61 procent av de heltidsanställda i yrkesklassen experter. Drygt etthundra av de 119 experterna utgjordes av tulltjänstemän eller skatteberedare, vilket innebär att mer än hälften av de statligt anställda fanns i dessa yrken. I de flesta yrkesklasser arbetade fler män än kvinnor, men bland kontorspersonal samt service- och omsorgspersonal fanns det nästan uteslutande kvinnliga anställda.

Längsta arbetsveckorna för kommunal service- och omsorgspersonal

Av de tre offentliga sektorerna var det de kommunalt anställda som hade den kortaste genomsnittliga veckoarbetstiden, nämligen 34,7 timmar per vecka. De landskapsanställda och de statligt anställda arbetade i medeltal 35,7 timmar³ per vecka. Den yrkesgrupp som hade de längsta arbetsveckorna var den landskapsanställda byggnads-, reparations- och tillverkningsarbete, vars genomsnittliga veckoarbetstid var 38,8 timmar per vecka. Lärarnas arbetstid baseras på deras undervisningsskyldighet och de som haft mer än 90 procentigt arbetsförhållande har medräknats i statistiken över heltidsanställda (i praktiken minst 15 undervisningstimmar per vecka). Detta bidrar till att dra ner de genomsnittliga veckoarbetstiderna för de yrkesgrupper som lärarna tillhör. Förutom lärarna så var det de kommunala cheferna och högre tjänstemännen som hade den längsta genomsnittliga veckoarbetstiden, nämligen 35,3 timmar per vecka.

³ Den stora andelen lärare drar ned snittveckoarbetstiden för den totala siffran för kommunalt anställda och landskapsanställda

BILAGOR

BILAGA 1: BESKRIVNING AV YRKESGRUPPERNA (ISCO-2001)

ISCO-KOD	YRKESBENÄMNING	EXEMPEL
1	CHEFER OCH HÖGRE TJÄNSTEMÄN	
11	Högre tjänstemän och chefer i organisationer	Avdelningschefer, byråchefer
12	Direktörer för företag och andra verksamhetsenheter	Ekonomichefer, lagerchefer, administrativa chefer, IT-chefer, tekniska chefer
2	SPECIALISTER	
21	Specialister inom matematik och naturvetenskaper samt teknik	Kemister, statistiker, ingenjörer, byggnadsplanerare och -konsulenter
222	Läkare, provisorer och övriga hälso- och sjukvårdsspecialister	Provisorer, överläkare, assistentläkare, hälsocentralläkare
223	Överskötare och avdelningsskötare	Avdelningsskötare, överskötare
221	Övriga specialister inom agrikultur och forstvetenskaper m.fl.	Skogsbruksingenjör, -planerare, -förvaltare, fiskmästare, biolog etc.
232	Ämneslärare och lektorer	Lektorer, överlärare, ämneslärare, timplärare
235	Övriga specialister inom undervisningsbranschen	Studiehandledare, övriga lärare
241	Specialister inom affärlivet och organisationer	Projektplanerare, projektledare, konsulter, utredare
243	Arkivarier, bibliotekarier och specialister inom museisektorn	Antikvarie, bibliotekarie, arkeologer
2445	Psykologer, psykoterapeuter och talterapeuter	Psykologer, socialkuratorer, talterapeuter
2441	Övriga specialister inom samhälls- och socialvetenskaper	Ekonomer, budgetplanerare, lagberedare, jurister, revisorer, åklagare
3	EXPERTER	
310	Experter inom naturvetenskaper och teknik	Vägmästare, vägingenjörer, inspektörer, maskinchefer, båtförare, befälhavare
322	Experter inom hälsovård (exkl. sjukvård)	Hälsoinspektörer, övriga terapeuter, munhygienister
320	Sjukskötare, barnmorskor m.fl.	Sjukskötare, hälsovårdare, laboratoriebiträden, barnmorskor
340	Experter inom affärsbranschen och övriga servicenäringar	Skatteberedare, tulltjänstemän, handledare
341	Experter inom försäljning och finansiering	Förvaltare, handläggare, administratörer
343	Administrativa tjänstemän	Avdelningssekreterare, redovisare, arbetskraftskonsulenter, skatteberedare
345	Kommissarier och överkonstaplar	Polismästare, äldre konstaplar, överkonstaplar, kommissarier

ISCO-KOD	YRKESBENÄMNING	EXEMPEL
4	KONTORSPERSONAL OCH PERSONAL INOM KUNDSERVICE	
41	Kontorspersonal	Sekreterare, kanslistor, lönebokförare, arkivbiträden, posthandläggare
42	Övrig personal i kundservice	Receptionister, informationssekreterare
5	SERVICE-, FÖRSÄLJNINGS- OCH OMSORGSPERSONAL	
512	Restaurang- och storhushållspersonal	Storhushållsföreståndare, kockar, kokerskor
513	Primärskötare, närvårdare, barnskötare hemvårdare m.fl.	Primärskötare, barnskötare, tandskötare
516	Säkerhets- och bevakningspersonal	Yngre konstupplare, väktare och ordningsvakter
6	JORDBRUKARE, SKOGSARBETARE, FISKODLARE, FISKARE M.FL.	
	Jordbrukare, skogsarbetare, fiskodlare, fiskare m.fl.	Lantbruksavbytare, försöksbiträde, naturvårdsarbetare, skogsarbetare
7	BYGGNADS-, REPARATIONS- OCH TILLVERKNINGSARBETE	
	Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbete	Elektriker, byggnadsarbetare, montörer, verkstadsarbetare, snickare
8	PROCESS- OCH TRANSPORTARBETARE	
834	Däckmanskap och maskinpersonal m.fl., sjötrafikanterbetare	Maskinskötare, maskinbiträden, motormän, matroser, båtsmän, färjeförare
830	Fordonsförare och arbetsmaskinförare	Lastbilsförare, maskinförare, paketbilsförare
9	ÖVRIGA ARBETSTAGARE	
913	Sjukhus-, vård- och köksbiträden, städare m.fl.	Sjukhusbiträden, vårdbiträden, köksbiträden, städare
910	Bud, vaktmästare och mätaravläsare	Gårdskarlar, vaktmästare, fastighetsskötare
933	Godshanterare, lagerarbetare m.fl.	Lagerbiträden, lagerarbetare
0	MILITÄRER	
011	Militärer	Gränsbevakare, sjöbevakare

De senaste statistikrapporterna från ÅSUB

2004:1	Valdeltagandet 2003
2004:2	Bokslutsstatistik för företag 1999-2001
2004:3	Varuhandelsstatistik 1999-2003
2004:4	Inkvarteringsstatistik 2003
2004:5	Bokslutsstatistik för företag 1999-2002
2004:6	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2002
2004:7	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2003
2004:8	Löner för offentligt anställda på Åland
2004:9	Befolkningen 2003
2005:1	Turiststatistik 2004
2005:2	Bokslutsstatistik för företag 2001-2003
2005:3	Befolkningen 2004
2005:4	Avfallsstatistik 2004
2005:5	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2004
2006:1	Löner inom den privata sektorn 2004